

Део А: Да ли на радном месту постоји опасност?

ДА - уколико сте обележили бар један одговор који је означен са ●

Истичемо да доле наведена листа не покрива све могуће случајеве у којима постоји опасност!

ПИТАЊА	ДА	НЕ
1. Да ли се хемијске супстанце (класификоване као отровне, штетне, канцерогене, мутагене, корозивне, запаљиве и сл.) користе?	●	○
2. Да ли је на располагању Упутство за коришћење опасних материја?	○	●
3. Да ли су опасне хемикалије одговарајуће означене?	○	●
4. Да ли се са опасним материјама одговарајуће рукује?	○	●
5. Да ли су запослени који раде са опасним хемијским супстанцама редовно информисани о опасним својствима тих хемикалија?	○	●
6. Да ли млади или труднице имају контакт са канцерогеним и мутагеним материјама?	●	○
7. Да ли је обезбеђено мерење концентрације на радном месту, материја за које је установљена максимално дозвољена концентрација?	○	●
8. Да ли је концентрација хем. супстанци на радном месту нижа од максимално дозвољене концентрације?	○	●
9. Да ли је обезбеђена колективна заштитна опрема, општа и локална вентилација на радним местима где се користе хемикалије?	○	●
10. Да ли се вентилациони систем редовно проверава?	○	●
11. Да ли постоје средства и опрема за личну заштиту на раду за запослене који раде са хемикалијама?	○	●
12. Да ли се врше редовни здравствени прегледи радника изложених опасним хемијским супстанцама?	○	●
13. Да ли су запослени који раде са канцерогеним материјама под специјалним медицинским надзором?	○	●
14. Да ли су сви запослени обучени да на правилан начин користе и рукују са опасним хемијским супстанцама и њиховом припремом?	○	●

Део Б: Примери превентивних мера које се могу користити за смањење ризика

- ❑ Замена врло отровних супстанци са мање отровним супстанцама
- ❑ Елиминисање канцерогених и мутагених материја, уколико је могуће
- ❑ Коришћење аутоматског система за рад са опасним хемијским супстанцама
- ❑ Обезбеђивање Упутстава за коришћење опасних материја за све опасне хемијске супстанце
- ❑ Обезбеђивање да све опасне хемијске супстанце буду адекватно обележене
- ❑ Обезбеђивање да се са свим опасним хемијским супстанцама адекватно рукује
- ❑ Одвајање запаљивих хемијских супстанци једних од других
- ❑ Обезбеђивање да концентрација опасних хемијских супстанци буде мерена и надгледана
- ❑ Инсталирање одговарајуће опреме за колективну заштиту
- ❑ Обезбеђивање да радници буду опремељени личном заштитном опремом
- ❑ Обезбеђивање континуиране вентилације на свим радним местима где концентрација хемијских материја прелази максимално дозвољену концентрацију, поготово када је у питању бојење, лакирање, прскање, премазивање
- ❑ Брига о редовној техничкој провери опреме која се користи са хемикалијама
- ❑ Надзор и чишћење вентилационог система на редовној бази да би се успоставила максимална ефикасност тог система
- ❑ Обезбеђивање редовних медицинских прегледа за запослене који су изложени опасним хемијским материјама, поготово канцерогеним и мутагеним материјама
- ❑ Редовна обука запослених о ризику који произилази из опасних хемијских супстанци и о безбедном раду са тим супстанцама

ДОДАЈТЕ ВАША ЗАПАЖАЊА

Чеклиста бр. 8 ОПАСНОСТ: БУКА

Део А: Да ли на радном месту постоји опасност?

ДА - уколико сте обележили бар један одговор који је означен са ●

Истичемо да доле наведена листа не покрива све могуће случајеве у којима постоји опасност!

ПИТАЊА	ДА	НЕ
1. Да ли се висок ниво буке јавља као резултат процеса рада (нпр. удар метала о метал, оруђа, машине)?	☒	☐
2. Да ли се висок ниво буке јавља као резултат амбијенталне буке која продире у зграде?	☒	☐
3. Да ли је ниво буке у производњи толики да запослени не може да чује алармне сигнале?	☒	☐
4. Да ли је бука толико јака да ви треба да појачате ваш глас да бисте разговарали са људима на вашем радном месту?	☒	☐
5. Да ли ви ненамерно појачавате ваш глас када разговарате са људима по напуштању вашег радног места?	☒	☐

Део Б: Примери превентивних мера које се могу користити за смањење ризика

- Одређивање излагања запослених, провера усклађености излагања са ограничењима прописаним у законодавству
- Примена техничких мера којима се смањује емисија буке, (нпр. изоловање вибрирајуће машине, или компоненти из њиховог окружења
- Постављање извора буке што даље од запослених
- Ограничавање временаведеног у бучним просторима
- Подизање преграда око машина да би се смањила емисија буке
- Увођење преграда да би се блокирао директан долазак буке
- Идентификовање зона за коришћење средстава за заштиту слуха и њихово обележавање знацима који показују да је то зона у којој се мора користити средства за заштиту слуха
- Обезбеђивање одговарајућих средстава за заштиту слуха у консултацији са запосленима или њиховим представницима
- Обезбеђивање коришћења средстава за заштиту слуха
- Обезбеђивање да се средства за заштиту слуха адекватно користе и одржавају
- Обезбеђивање информација, инструкција и обуке
- Обезбеђивање редовне провере слуха за све запослене који су изложени високом нивоу буке

Чеклиста бр. 9 ОПАСНОСТ: ВИБРАЦИЈЕ

Део А: Да ли на радном месту постоји опасност?

ДА - уколико сте обележили бар један одговор који је означен са ●

Истичемо да доле наведена листа не покрива све могуће случајеве у којима постоји опасност!

ПИТАЊА	ДА	НЕ
1. Да ли се процес рада обавља у условима да се често или током дужег временског периода јасно осећају вибрације?	☒	☐
2. Да ли се процес рада обавља у условима да се често или током дужег временског периода користе ручни алати и опрема која ствара вибрације?	☒	☐

Део Б: Примери превентивних мера које се могу користити за смањење ризика

- Одређивање нивоа излагања запослених вибрацијама, провера поштовања прописаних ограничења излагања вибрацијама
- Изолација радног места, (седишта, подова) од вибрација
- Избегавање коришћење или замена опреме и алата који стварају вибрације
- Смањење времена проведеног у раду са опремом која ствара вибрације
- Коришћење одговарајућих алата, (опремљених додацима који ублажавају вибрације) и њихово прописно одржавање
- Поштовање инструкција за коришћење опреме и алата
- Обезбеђивање одговарајуће обуке и информација
- Набавка заштитних рукавица да се омогући заштита од вибрације шаке и руке
- Обезбеђивање да се заштитне рукавице користе и да се адекватно одржавају
- Обезбедити одговарајућу температуру на радном месту и у радној околини, посебно за руке, радити вежбе за руке
- Обезбеђивање заштитне одеће неопходне за заштиту запослених од хладноће и од влаге
- Обезбеђивање редовних медицинских прегледа

Део А: Да ли на радном месту постоји опасност?

ДА - уколико сте обележили бар један одговор који је означен са ●

Истичемо да доле наведена листа не покрива све могуће случајеве у којима постоји опасност!

ПИТАЊА	ДА	НЕ
1. Да ли је радно место довољно осветљено за ефикасно и безбедно обављање радних задатака?	☐	☒
2. Да ли постоје сенке у просторијама за рад што може утицати на безбедност и ефикасност рада?	☒	☐
3. Да ли постоји адекватно осветљење у просторима за кретање, ходницима, степеништу, складиштима, за безбедно кретање и уочавање препрека, (као што су рупе на поду, остављени предмети на поду, степенице, клизаве површине ивице платформи, итд)?	☐	☒
4. Да ли неки извори осветљења или осветљене површине могу негативно да утичу на чуло вида запослених?	☒	☐
5. Да ли има приговора запослених на лошу видљивост, блештање, осветљење?	☒	☐
6. Да ли има јаких контраста у видном пољу што утиче на замор очију?	☒	☐
7. Да ли има заслепљујућих рефлексија од полираних, сјајних површина?	☒	☐
8. Да ли има јаких искри и вибрација светла што води у визуелни стрес?	☒	☐
9. Да ли боје предмета у радном окружењу изгледају природно у осветљењу?	☐	☒
10. Да ли су боје којима су означене опасности препознатљиве под вештачким осветљењем?	☐	☒
11. Да ли запослени могу да виде треперење светла?	☒	☐
12. Да ли на ротирајућим машинама постоји стробоскопски ефекат услед осветљења?	☒	☐

Део Б: Примери превентивних мера које се могу користити за смањење ризика

- Периодично мерење осветљења и усклађености осветљења у радној околини,
- Периодично мерење осветљења и усклађености осветљења у просторима где се креће, ходницима, итд,
- Усаглашен програм одржавања осветљења, укључујући фреквенцију и учесталост замене сијалица, интервале чишћења просторија и метода чишћења,
- Усклађеност са основним принципима осмишљавања осветљења радног места, кроз врсту и спецификацију сијалица а у вези са њиховом снагом, бојом осветљења, и повратном бојом осветљења, као и везано за финиширање површина везано за рефлексију, боју, матирање и гланцање подних површина,
- Коришћење додатног локалног и локализованог осветљења на радном месту тамо где се захтева висок ниво осветљења,
- Коришћење више индиректног осветљења и локалног осветљења да би се елиминисале сенке у редном простору,
- Избегавање угланцаних површина подова на радном месту, као и угланцаног намештаја, столова, итд,
- Избегавање ударног и стробоскопског ефекта,
- Периодично коришћење чеклисте или вођених интервијуа са запосленима а у вези са проблемима са осветљењем.